

Verslag bewonersavond Sixhaven 27 mei 2019

Naar een visie op het Sixhavengebied

Het nieuwe Hyperion College aan de Badhuiskade is de locatie van de bijeenkomst met de titel 'Naar een visie op het Sixhavengebied'. Op deze avond geeft het projectteam informatie en kunnen betrokkenen ideeën, zorgen en wensen delen.

Ongeveer 150 bewoners en belangstellenden bekijken de school, maar vooral de informatiepanelen in de entreehal. Daarna gaan zij de trap op naar de theaterzaal van de school. Voorzitter 5.1, 2, e heet iedereen van harte welkom. Zij geeft uitleg over de invulling van de avond. Na de algemene presentaties volgt een vragenronde voor zaken die echt plenair ter sprake moeten komen. Meer specifieke opmerkingen kunnen de aanwezigen daarna bij de informatiepanelen maken. 5.1, 2, e roept op om vooral veel opmerkingen te maken op de gekleurde briefjes.

Waar staan we nu? Presentatie door 5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e

De opdracht van het gemeentebestuur voor het projectteam Sixhavengebied is:

- Maak het mogelijk dat het gebied zich verder ontwikkelt, als onderdeel van het centrum van Amsterdam.
- Zorg ervoor dat het hele gebied voor iedereen goed bereikbaar en zichtbaar wordt.
- Zorg ervoor dat het gebied zijn eigen karakter behoudt en dat iedereen er prettig kan wonen, werken en leven.

Het Sixhavengebied bestaat uit drie deelgebieden:

- Tolhuistuingebied: met name verbetering van de openbare ruimte.
- IJplein-West: verbeteringen voor openbare ruimte, gebouwen en voorzieningen.
- Willemsluizengebied: diverse mogelijkheden. Binnenkort start hier het tijdelijk gebruik met de titel Buurt-haven.

Daarnaast zijn er drie verkeersprojecten in het gebied:

- **Noordelijke brug** over het Noordhollandsch Kanaal, voor een betere fietsverbinding naar het IJplein-veer en **Metrostation** Sixhaven. Hierover komt een aparte informatieavond op 20 juni.
- **Zuidelijke verbinding** over het Noordhollandsch kanaal (tunnel of brug) om het toekomstige metrostation bereikbaar te maken. In maart 2019 was hierover een informatieavond. Toen is gezegd dat het besluit hierover in mei 2019 zou worden genomen. Inmiddels is besloten om dit tegelijk met de rest van de plannen voor het gebied te doen.

Proces tot nu toe

Op de startbijeenkomst in september 2018 zijn de eerste ideeën verzameld van bewoners en gebruikers van het gebied. Hierna zijn vele gesprekken gevoerd met bewoners en ondernemers. In februari en maart waren er drie ateliers per deelgebied, met mensen die zich daarvoor hadden aangemeld. Op basis van alle verzamelde informatie is het projectteam verder gegaan met het uitwerken van een visie, die 5.1, 2, e straks zal toelichten. De presentatie van vanavond is in april besproken met de klankbordgroep om te kijken of het verhaal helder is. Vanavond willen we weten wat u vindt van de twee hoofdkeuzes en de voorbeelduitwerkingen. We willen graag weten wat u vindt en vooral ook waarom.

Vervolg

Met de reacties van vanavond gaat het projectteam verder met het opstellen van een projectnota. Dat is een rapport waarin staat hoe we het gebied globaal gaan ontwikkelen. Deze nota is najaar 2019 klaar en daar kunt u op een volgende bijeenkomst op reageren. Eind 2019 of begin 2020 neemt het college van B&W een besluit over de projectnota. Daarna gaat het projectteam verder met uitwerking van de globale ontwikkelingsplannen. De gemeenteraad neemt in 2020 of 2021 het definitieve besluit over het gebied. In dat investeringsbesluit staat wat er gaat gebeuren. De uitvoering begint op zijn vroegst in 2022.

Naar een visie. Presentatie door 5.1, 2, e 5.1, 2, e 2, e

Wensen en randvoorwaarden

Het Sixhavengebied is een bijzondere plek tussen alle andere ontwikkelingen aan de noordelijke IJ-oever. Door alle ontwikkelingen in Noord zal het aantal inwoners verdubbelen van ongeveer 100.000 naar 200.000. Ook komen er circa 50.000 arbeidsplaatsen bij. Hiervoor zijn meer goede verbindingen naar en door het gebied nodig.

Het Sixhavengebied heeft twee belangrijke kenmerken. Het is de kop van het groengebied (de groenblauwe scheg) langs het Noordhollandsch Kanaal. En het is onderdeel van noordelijke IJ-oever dat getransformeerd wordt naar een stedelijk woon-werkgebied. Cultuurhistorisch is het gebied uniek met het sluzengebied en de Tolhuistuin. De gemeente heeft in haar Hoogbouwvisie opgenomen dat er in dit gebied geen hoogbouw komt. Geen hoogbouw betekent maximaal 30 meter hoog, maximaal 10 verdiepingen.

Er zijn veel wensen voor dit gebied. Er is in Amsterdam behoefte aan meer woningen en kantoren. Het is een mooie plek voor culturele en maatschappelijke voorzieningen. Maar omdat er aan de Noordelijke IJ-oever al veel wordt gebouwd, is er ook behoefte aan ruimte voor natuur, sport en spel.

Opbrengst ateliers

Bij de drie ateliers over de deelgebieden hebben 25 tot 30 mensen meegedacht over mogelijke invullingen van de gebieden. Dit zijn allemaal ingrediënten voor de voorbeelden die zijn uitgewerkt. 5.1, 2, e 1 geeft een samenvatting van de opbrengst van de ateliers.

- Tolhuistuingebied: een grote meerderheid is voor vergroenen van het gebied. Het moet toegankelijker worden (hekken weg) en mooier. Er is een wens voor een ondergrondse fietsenstalling en verplaatsing van de buslus meer naar het noorden of naar Overhoeks.
- Willemsluizengebied: er zijn veel ideeën voor een nieuw stadspark met een multifunctioneel paviljoen. De jachthaven moet meer openbaar worden. Men wil graag meer zicht op de Willem III-sluis en er zijn kansen voor uitbreiding van de waterpartijen. Over de verbindingen in dit gebied tussen Tolhuistuin en metrostation verschillen de meningen.
- IJplein West: veel mensen willen het gebied vergroenen, autoluw maken en parkeren uit de woonstraten verwijderen. Aan de Meeuwenlaan zou een parkeergarage moeten komen. Iedereen vindt dat opknappen van de gebouwen nodig is. De openbare ruimte aan de IJ-oever kan worden verbeterd. Er is discussie over een nieuwe fietsroute naar het Hamerkwartier.

Dit willen we niet

Een aantal eerder genoemde mogelijke ideeën voor het Sixhavengebied zijn afgefallen:

- Volbouwen Sluiseiland
- Hoogbouw Willemsluizengebied
- Uitbreiding van de bebouwing van de IJpleinbuurt in het IJ
- Verdichting IJplein door bebouwing op het grasveld bij het Wilhelminadok
- Sloop/nieuwbouw van de hele IJpleinbuurt.

Hoofdkeuze: stadspark of stadsbuurt

De eerste stap is een hoofdkeuze tussen 2 ontwikkelvisies:

1. Sixpark: nieuw stadspark als kop van de groenblauw scheg.
2. Sixhavenkwartier: bouw van een nieuwe stadsbuurt als onderdeel van de stedelijke bebouwing aan de Noordelijke IJ-oever.

Binnen beide ontwikkelvisies zijn al een aantal voorbeelduitwerkingen gemaakt. Deze zijn nog niet definitief. Elementen uit de ene voorbeelduitwerking kunnen worden verplaatst naar een andere uitwerking. Er valt dus nog steeds behoorlijk wat te kiezen.

Voorbeelduitwerkingen nieuw stadspark

Bij een keuze voor de ontwikkeling van het Sixhavengebied tot nieuw stadspark zijn drie voorbeelden uitgewerkt.

1a Sixpark en sloop/nieuwbouw rand IJplein West

In dit voorbeeld komt er een groot park op het voormalige sluseiland als tegenhanger van de Tolhuistuin aan de overkant. In het park komen alleen kleine paviljoens. Aan de kop van het park, ten noorden van de jachthaven, komt een paviljoen met een openbare functie gecombineerd met het clubhuis van de watersportvereniging.

Het aantal woonboten blijft hetzelfde en de ligging verandert niet. In IJplein West wordt het lange gebouw langs de Meeuwenlaan gesloopt. Op die plek komen dan drie blokken nieuwbouw van 8 lagen hoog. Met op de begane grond voorzieningen en daarboven woningen. Er komt een doorgaande oost-westverbinding met twee bruggen en een route door de de IJpleinbuurt.

Enkele garages aan de overkant van het kanaal kunnen, als de eigenaren dat willen, worden vervangen door woningen. Dit geldt ook voor voorbeeld 1b en 1c.

1b Sixpark met groot paviljoen en een bijzonder gebouw aan het IJ

In dit voorbeeld is het water van de jachthaven groter. In de punt van het sluseiland komt een paviljoen met bijvoorbeeld ateliers, culturele functies (bijvoorbeeld een bibliotheek) en horeca. Voor het paviljoen komt een groot plein, met uitzicht. Het ontwerp van het paviljoen kan lijken op het oude kantoor van Rijkswaterstaat, maar het kan ook juist een modern gebouw worden.

In het IJ bij de IJpleinbuurt kan een nieuw bijzonder gebouw komen. Hier was vroeger de terminal van de tram naar Edam. In het nieuwe gebouw is op de begane grond ruimte voor een publieke functie, bijvoorbeeld buurthuis De Meeuw. Daarboven kunnen ongeveer 150 woningen komen. Wat voor woningen er dan komen is nog niet bekend. Het uitgangspunt van het huidige college van B&W voor de alle nieuwbouwplannen in de stad is een verdeling van 40% sociale huurwoningen, 40% middensegmentwoningen en 20% woningen in de vrije sector.

Het aantal woonboten blijft hetzelfde en de ligging verandert niet.

Het clubhuis van de watersportvereniging is in dit voorbeeld naast de ingang van de jachthaven getekend. Dit geldt ook voor voorbeeld 1c.

1c Sixpark met groot, markant gebouw

In dit voorbeeld komt in de noordpunt van het sluseiland een markant gebouw van 4 tot 8 lagen. Het schuin aflopende gebouw vormt als het ware de tegenhanger van Nemo. Met dit gebouw op een moeilijke plek wordt het gebied sociaal veiliger. Voor het gebouw komt een groot open plein met uitzicht.

In het verlengde van de Willem III-sluis is extra water toegevoegd door de aanleg van een vijver. Het aantal woonboten blijft hetzelfde maar de ligging verandert in een piano-opstelling: dwars op de aanlegsteiger.

Langs de IJ-oever bij de IJpleinbuurt is een wandelpromenade getekend en een openbaar zwembad. Dat was een van de wensen vanuit de ateliers.

De groenstrook waar nu de kinderopvang staat wordt weer openbaar groen. Ook dat was een duidelijke wens uit de ateliers. De kinderopvang kan misschien een plek krijgen in de eventuele nieuwbouw van de school aangrenzend aan de groenstrook.

Voorbeelduitwerkingen nieuwe stadsbuurt

Bij een keuze voor de ontwikkeling van het Sixhavengebied tot nieuwe woonbuurt zijn twee voorbeelden uitgewerkt.

2a Sixhavenbuurt

In dit voorbeeld komen op het sluseiland drie gebouwen. Het zijn stadse gebouwen met in totaal ongeveer 350 woningen. De gebouwen vormen een stedelijk front aan de haven.

Tussen de gebouwen en de jachthaven komt een stedelijk plein.

Het aantal woonboten blijft hetzelfde. In deze tekening liggen ze nagenoeg zoals ze nu liggen, maar er zijn daarvoor varianten mogelijk. Die varianten zijn te zien op de informatiepanelen in de hal.

Voor de IJpleinbuurt wordt ongeveer 30 meter van het IJ gedempt. Dat geeft ruimte voor een parkstrook zoals ook in het Hamerkwartier komt.

2b Sixhavenkwartier

Dit voorbeeld gaat nog een stap verder met de bebouwing. Er komt een vierde gebouw met ongeveer 8 lagen op het sluseiland. In totaal komen er in de nieuwe stadsbuurt dan 500 tot 600 woningen bij. Dat is vergelijkbaar met de dichtheid van het Westerdokseiland.

Ook in dit voorbeeld is een stuk van het IJ aangeplempt voor een park. Koffietent II Ponte zou daar een grotere behuizing kunnen krijgen.

Het aantal woonboten blijft hetzelfde. In deze tekening zijn ze ingetekend in pianoligging, dus dwars op de aanlegsteiger.

Vragen en antwoorden

De vijf getoonde voorbeeldvarianten roepen veel vragen op die plenair worden behandeld. Zie voor de vragen en de uitgewerkte antwoorden het aparte document.

Informatiemarkt

Als alle plenaire vragen zijn beantwoord gaat iedereen naar beneden om de tekeningen op de informatiepanelen beter te bekijken. Naast de vijf voorbeeldvarianten is hier ook informatie te zien over de inrichting van de openbare ruimte, varianten voor de ligging van de woonboten en varianten voor de nieuwe fiets- en wandelroutes. Bij alle panelen staan medewerkers om uitleg te geven. Iedereen kan zijn mening delen via gekleurde plakbriefjes. De woonbootbewoners hebben eigen stickers meegenomen met de tekst 'slepen = slopen'.

Terugkoppeling en gesprek met de zaal

Openbare ruimte

5.1, 2, e 5.1, 2, e Openbare Ruimte, geeft een korte samenvatting van de reacties op de informatiepanelen over de openbare ruimte.

- Iedereen is positief over het verplaatsen van de buslus, bijvoorbeeld naar Overhoeks.
- Er zijn verschillende meningen over de fietsroutes door het gebied. De mening over een brug of een tunnel bij de sluisen zijn verdeeld. Bij de IJpleinbuurt wil men de routes liever niet door de buurt, maar over de Meeuwenlaan en misschien ook wel langs het IJ.
- Men is positief over ideeën om de openbare ruimte bij de woonboten en de jachthaven meer open te maken. De woonbootbewoners protesteren fel tegen eventuele veranderingen.
- Als nieuwe optie is genoemd om de jachthaven weg te halen.
- De openbare ruimte en het groen in de IJpleinbuurt verdient een opwaardering.

Aanvullende opmerkingen, wensen, ideeën uit de zaal

- De woonbootbewoners zijn niet voor verplaatsing van de jachthaven. De ruimte rondom de woonboten is al openbaar gebied volgens het bestemmingsplan Sixhaven uit 2014. Ze belemmeren het uitzicht niet. Ik zie geen enkele aanleiding om iets te doen aan de ligging van de woonboten.
- Het Willen III-sluisgebied is een parel. Officieel is het openbaar gebied, maar in de praktijk niet. Er staan hekken omheen en er springt verlichting aan als je er komt.
- Het is lastig om een samenhangend beeld te krijgen over de inrichting van het Tolhuistuingebied omdat besluiten over metro en voetgangerstunnel later worden genomen.
Reactie: Het Tolhuistuingebied als geheel blijft behouden. Beslissingen over een nieuw metrostation zijn niet afhankelijk van de hoofdkeuzes voor het gehele Sixhavengebied.

Voorbeelduitwerkingen

^{5.1, 2, e} 2, e 5.1, 2, e Sixhavengebied, geeft een korte samenvatting van de reacties op de informatiepanelen over de voorbeelduitwerkingen.

- De meerderheid is overduidelijk voor het stadspark. Daarbij zijn wel kanttekeningen gemaakt. Mensen willen het park niet te toeristisch en niet te druk.
- Bij alle varianten is aangegeven dat de jachthaven ook weg zou kunnen.
- Overall zijn stickers geplakt tegen verplaatsing van de woonboten.
- Over voorbeelduitwerkingen 1a, 1b en 1c zijn mensen vrij positief. Behalve over de voorgestelde sloop/nieuwbouw bij het IJplein (1a) en het grote gebouw in het IJ (1b). In voorbeeldvariant 1c zijn de meningen verdeeld over het zwembad en over het forse gebouw in de punt van het sluiseland.
- Voorbeelduitwerking 2a noemt men een mooi plan, maar men zegt nee tegen het dempen van het IJ. De reacties op voorbeelduitwerking 2b zijn overwegend negatief.

Aanvullende opmerkingen, wensen, ideeën uit de zaal

- In voorbeelduitwerking 2b komen circa 500 woningen extra. Daarvoor moet veel cultuurhistorische waarde worden opgeofferd. Dat aantal woningen kan makkelijk elders in de stad.
- De cultuurhistorische waarde is al opgeofferd door 15 jaar verwaarlozing van het gebied.
- Houd ook rekening met de wind bij het ontwerp van de gebouwen.
- Een recreatiegebied vlakbij de woningen aan het IJplein vind ik merkwaardig. Dat gaat overlast geven.
- Het is een groene scheg en een beschermd stadsgezicht.
- Verdubbeling van het aantal bewoners in Noord is gigantisch. Dat kunnen de verbindingen nooit aan, er zijn al te weinig wegen. Waarom moet het centrum worden verplaatst naar Noord?
- We leven al 15 jaar in een bouwput. Denk bij de nieuwe plannen ook aan het welzijn van de bewoners.
- Kijk naar de ervaringen met Overhoeks. Er is daar een fietspad aangelegd dat niemand gebruikt. En de mensen die er wonen geven hun geld niet hier uit. Leer daarvan voor de plannen voor dit gebied.
- Een van de aanwezigen zegt dat woonboten geen recht hebben op een ligplaats. Dat klopt niet: de woonboten hebben een ligplaatsvergunning waarmee ze recht hebben om hier te liggen.
- Let op: water draagt geluid, dat kan leiden tot overlast.
- Als er een park komt met een cultureel paviljoen, wat voor programmering moet daar dan komen? Stem dat af met andere culturele evenementen.
- Gelukkig hoor ik nergens plannen voor een hotel. In de omgeving komen er al vijf hotels bij. Overlast van toerisme is een terechte angst. Daarom pleit ik ook tegen

metrostation Sixhaven. Andere bewoners in de zaal geven aan dat ze juist wel een metrostation willen.

- Graag een hotelstop in Noord en in plaats daarvan meer sociale huurwoningen.
- Ouderen wonen steeds langer thuis. Houd er rekening mee dat de woningen toegankelijk zijn en de voorzieningen bereikbaar als je achter een rollator loopt.
- Behoud het dorpse karakter van Amsterdam Noord.
- Noord moet wennen van de nieuwe rol als centrum van een wereldstad. De bevolking zal niet verdubbelen maar zelfs verviervoudigen. Er komen dus nog veel meer woningen en daarom moeten het metrostation en de tunnel er ook komen.

Afsluiting en vervolg

5.1, 2, e sluit de bijeenkomst af met een compliment aan de aanwezigen. Zij hebben, zeker niet voor de eerste keer, de moeite genomen om hun zorgen, ideeën en wensen te delen met het projectteam. Zo maak je een stad!

Aanvullende ideeën kunt u mailen naar 5.1, 2, e [@amsterdam.nl](mailto:5.1,2,e@amsterdam.nl)

Op 20 juni is er een bijeenkomst in het IJ-atelier over de brug ten noorden van de Willem I sluis en over metrostation Sixhaven. Iedereen krijgt nog een uitnodiging.

5.1, 2, e heeft de presentaties gefilmd. Deze zal hij publiceren op YouTube zodat mensen die niet aanwezig waren dit nog eens kunnen bekijken. [\[url toevoegen\]](#)